

Sygn. akt V U 149/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 lutego 2019 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Mirosława Molenda-Migdalewicz

Protokolant: star. sekr. sądowy Katarzyna Awsiukiewicz

po rozpoznaniu w dniu 15 lutego 2019 r. w Legnicy

sprawy z wniosku E. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o ponowne ustalenie kapitału początkowego

na skutek odwołania E. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 2 stycznia 2018 r.

znak (...)

I. **zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 2 stycznia 2018 r. znak (...) w ten sposób, że ustala WWPW kapitału początkowego wnioskodawczyni E. W. na 32,20%, wyliczonego z 10 lat kalendarzowych od 01 stycznia 1988 r. do 31 grudnia 1997 r. i wysokość kapitału początkowego na dzień 01 stycznia 1999 r. 71.977,51 zł (siedemdziesiąt jeden złotych dziewięćset siedemdziesiąt siedem złotych 51/100),**

II. **oddala dalej idące odwołanie.**

Sygn. akt V U 149/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 2 stycznia 2018 r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. ponownie ustalił E. W. wysokość kapitału początkowego. Wartość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 r. wyniosła 67.166,33 zł. Podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 312,30 zł ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącej 25,58 % przez kwotę 1.220,89 zł tj. kwotę bazową.

Ponadto do obliczenia wartości kapitału przyjęto:

- okresy składkowe w wymiarze 17 lat, 0 miesięcy i 20 dni tj. 204 miesiące,
- okresy nieskładkowe w wymiarze 4 lat, 11 miesięcy i 16 dni tj. 59 miesięcy,

- współczynnik proporcjonalny do osiągniętego na dzień 31 grudnia 1998 r. wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego - wynoszący 79,31 %,

- średnią dalszego trwania życia - wyrażoną w miesiącach dla osób w wieku 62 lat
- wynoszącą w przypadku wnioskodawczynie 209 miesięcy.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego Zakład nie uwzględnił okresu od 1 stycznia 1998 r. do 31 grudnia 1998 r. ponieważ wnioskodawczynie została wyłączona z ubezpieczenia społecznego.

Wnioskodawczynie odwołała się od przedmiotowej decyzji.

W uzasadnieniu wskazała, że wnosi o przeliczenie kapitału początkowego na podstawie kalkulacji wynikowej w oparciu o którą jej zdaniem można ustalić zysk netto ajenta czyli miesięczne wynagrodzenia, lub w przypadku braku takiej możliwości ewentualnie o przyjęcie za ww. okres najniższego wynagrodzenia.

W odpowiedzi organ wniósł o oddalenie odwołania.

W uzasadnieniu wskazał, że nie przyjął za ten okres wynagrodzenia minimalnego ponieważ wnioskodawczynie nie pozostawała w stosunku pracy lecz wykonywała umowę agencyjną, nie ma więc możliwości zastosowania art. 2 ustawy emerytalnej. Organ nadmienił, że poza świadectwem pracy z dnia 9 grudnia 2018 r., umową agencyjną z 20 sierpnia 1985 r.

i kalkulacją wynikową wnioskodawczynie nie złożyła innego dokumentu, który mógłby wiarygodnie potwierdzić przychód, od którego były odprowadzane składki na ubezpieczenie społeczne. Nadto organ rentowy nie mógł mieć pewności, iż wnioskodawczynie rzeczywiście odprowadzała składki za cały okres sporny.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny sprawy :

Wnioskodawczynie E. W. - urodzona (...) - oraz jej mąż J. W. w dniu (...) zawarli z (...) Spółdzielnią (...) z siedzibą w M. umowę agencyjną, której przedmiotem było prowadzenie placówki gastronomicznej tj. tj baru w S..

Zgodnie z § 2 ust. 4 umowy powierzona agentowi placówka była czynna codziennie w dni powszednie co najmniej od 11.00 do 21.30. Godziny otwarcia placówki były ustalone przez zleceniodawcę w porozumieniu z właściwym terenowym organem administracji państwowej. Przerwy w pracy placówki każdorazowo należało uzgadniać ze zleceniodawcą i właściwym terenowym organem administracji państwowej.

Stosownie do treści § 15 ust. 1 ww. umowy z tytułu wykonywanej pracy na podstawie niniejszej umowy agent był objęty obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym. Stosownie do postanowień ustawy z dnia 19 grudnia 1975 r. o ubezpieczeniu społecznym osób wykonujących pracę na rzecz jednostki gospodarki uspołecznionej na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia (Dz. U. nr 45 poz. 32 ze zm.) i przepisów na jej podstawie wydanych w sprawie zabezpieczenia społecznego decyzję wydał Oddział ZUS w Z..

Dowód:

- akta emerytalne w tym: umowa agencyjna (k. 12-19);

Wysokość kapitału początkowego z uwzględnieniem wynagrodzenia minimalnego za okres od 20 sierpnia 1985 r. do 30 czerwca 1991 r. wynosi 71.977,51 zł.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 32,20% kwotę bazową 1.220,89 zł
(32,20 % x 1220,89 zł = 393,13 zł).

Dowód:

- pismo organu rentowego z 24 lipca 2018 r. (k.34-37);

Sąd zważył co następuje

Odwołanie zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

Zgodnie z art. 174 ust. 1 ustawy emerytalnej kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12. Przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2 (ust. 2).

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999 r. (art. 174 ust. 3). Do obliczenia kapitału początkowego przyjmuje się kwotę bazową wynoszącą 100 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w II kwartale kalendarzowym 1998 r. (art. 174 ust. 7). Przy obliczaniu kapitału początkowego część kwoty bazowej wynoszącej 24 % tej kwoty mnoży się przez współczynnik proporcjonalny do wieku ubezpieczonego oraz okresu składkowego i nieskładkowego osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 r. Współczynnik ten oblicza się według ustalonego w ustawie wzoru (art. 174 ust. 8). Wzór ten przewiduje uwzględnienie m.in. wieku ubezpieczonego oraz osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 r. stażu ubezpieczeniowego, który oznacza udowodniony okres składkowy i nieskładkowy. Zgodnie z art. 174 ust. 9a ustawy emerytalno-rentowej, staż ubezpieczeniowy i wymagany staż, o których mowa w ust. 8, określa się w dniach, jeżeli jest to dla ubezpieczonego korzystniejsze.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy zauważyć należy, iż przedmiot sporu zakreśliło żądanie wnioskodawczyni, która domagała się za okres od 20 sierpnia 1985 r. do 30 czerwca 1991 r. wyliczenia podstawy wymiaru przy przyjęciu zasad wynikających z aneksu (do umowy agencyjnej z 20 sierpnia 1985 r.) z 10 września 1987 r. W aneksie tym ustalono, że podstawę naliczenia składek stanowić będzie 5 – krotność najniższego obowiązującego wynagrodzenia.

Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego Sąd uznał, że odwołanie wnioskodawczyni zasługiwało na uwzględnienie w części dotyczącej obowiązku wliczenia przez organ za lata 1985- 1991 r. najniższego obowiązującego w tym okresie wynagrodzenia.

Wskazać bowiem należy, że z § 1 pkt 2 rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 21 kwietnia 1982 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie wykonania ustawy o ubezpieczeniu społecznym osób wykonujących pracę na rzecz jednostek gospodarki społecznej na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia (Dz. U. nr 13, poz. 102), wynika, iż przepisy rozporządzenia ustalają najniższą podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne i świadczeń z tego ubezpieczenia dla osób, które zawarły umowę na zasadach prowizyjnych, jak i na zasadach zryczałtowanej odpłatności. Najniższa podstawa wymiaru nie może być niższa od najniższego wynagrodzenia obowiązującego w gospodarce społecznej w okresie, w którym dokonuje się wymiaru składek i z którego ustala się podstawę wymiaru świadczeń. Najniższą podstawę wymiaru składek i świadczeń stosuje się jednak pod warunkiem, że czas pracy określony w umowie odpowiada co najmniej pełnemu wymiarowi czasu pracy obowiązującego pracowników jednostki gospodarki społecznej, która zawarła umowę.

Wnioskodawczyni spełniła ww. warunek albowiem jej dobowy czas pracy wyniósł co najmniej dziesięć i pół godziny.

Wysokość podstawy wymiaru z uwzględnieniem minimalnego wynagrodzenia została wyliczona zgodnie z danymi zawartymi w piśmie organu z dnia 24 lipca 2018 r. i wyniosła 71.977,51 zł.

Mając na uwadze powyższe Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił decyzję organu w ten sposób, że ustalił WWPW kapitału początkowego wnioskodawczyni E. W. na 32,20 % wyliczonego z 10 lat kalendarzowych od 1 stycznia 1988 r. do 31 grudnia 1997 r. i ustalił wysokość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 r. na kwotę 71.977,51 zł (siedemdziesiąt jeden tysięcy dziewięćset siedemdziesiąt siedem złotych 51/100).

O powyższym orzekł w pkt I sentencji wyroku.

W pkt II sentencji wyroku Sąd oddalił dalej idące odwołanie.

Odwołanie wnioskodawczyni dotyczyło bowiem wliczenia do podstawy wymiaru, za cały okres od 20 sierpnia 1985 r. do 30 czerwca 1991 r., 5 - krotności najniższego obowiązującego wówczas wynagrodzenia

Wskazać należy, że wnioskodawczyni oprócz dokumentów dołączonych jako załączniki do pisma wniesionego do Sądu w dniu 9 kwietnia 2018 r. oraz legitymacji ubezpieczeniowej złożonej do akt sprawy na rozprawie w dniu 29 czerwca 2018 r. jak sama zeznała

nie dysponuje żadnymi dokumentami potwierdzającymi wpłatę zarówno należności z tytułu noty księgowej wystawionej przez (...) z siedzibą w M.

jak i nie przedstawiła dokumentów na okoliczność jak długo były wpłacane należności wskazane w aneksie z 10 września 1987 r.

Pełnomocnik organu rentowego na rozprawie wskazał, że z przepisów rozporządzeniem zmieniającego z dnia 21 kwietnia 1982 r. wynika, iż górna granicę podstawy wymiaru składek nie może przekroczyć miesięcznie pięciokrotnego najniższego wynagrodzenia obowiązującego w gospodarce społecznej. Przy czym w tym okresie wnioskodawczyni mogła np. składać wniosek o obniżenie tej podstawy. Mogła też opłacić należność w innej wysokości.

W konsekwencji sąd uznał, że w sprawie brak jest zatem danych, potwierdzających opłacenie przez wnioskodawczynię składki w sposób określony w załączniku do umowy agencyjnej z 10 września 1987 r.